

PÁL Gabriella

**Kérdések és lehetséges megoldások Tatabánya és környéke
római kori településszerkezetének megrajzolásához**

A vizsgált terület ideális helyen, Brigetio és a mai Környe község területére lokalizált 2-4. századi, municipium rangú települések között, frekventált helyen, az Által-ér környezetében helyezkedik el, a földrajzi környezettől meghatározott, feltehetően már az őskortól használt utak mentén. Az ideális környezet ellenére a területről a római korból kevés adatunk van, ugyanakkor feltételezhető, hogy a bányászatnak és iparnak, valamint a modern város építésének lelőhelyek estek áldozatul. Az utóbbi évtizedek ásatásai és terepbejárási megfigyelései, valamint a korai leletek újraértelmezése nyomán azonban egy, a korábbiaknál komplexebb képet sikerül felrajzolnunk a térség 2-4. századi településtörténetéről.

PILLÉR Péter

**A hódmezővásárhely–XIII. homokbányai szarmata temető keleti sírcsoportjainak
belső kronológiája az import tárgyak alapján**

Hódmezővásárhely–XIII. homokbánya, Aranyági-halom lelőhely feltárása 2016 decemberében kezdődött és több részletben, egészen 2019 augusztusáig tartott Haraszti László, a szegedi Móra Ferenc Múzeum régésze vezetésével. Már az ásatások kezdetén kiderült, hogy a lelőhelyen a maga 624 sírjával Magyarország második legnagyobb szarmata temetője került elő.

A hódmezővásárhelyi temető három nagyobb sírcsoportra osztható. A belső kronológia alapját a római import tárgyak képezik, különös tekintettel a fibulákra, kerámiákra, érmékre és a gyöngyös viseleti elemekre. Ezek elemzésével bemutatom, hogyan kezdték el a keleti sírcsoport területét használni, illetve körülbelül mikor zárták le az utolsó temetkezést.

PINTÉR-NAGY Katalin

Sütőtálak és agyagtepsik a Pácin–Szenna-domb népvándorlás kori lelőhelyről

Észak-Kelet-Magyarországon, a Bodroghözben található lelőhelyen 2007-ben Wolf Mária végzett megelőző feltárást, melynek során császárkori település nyomai, egy 5. század második felére datálható sír és Árpád-kori település objektumai kerültek elő. A régészeti jelenségek többsége azonban népvándorlás kori, 6–9. századra datálha-